

**ПРЕГЛЕД НА
МЕСТООБИТАНИЯТА,
ВКЛЮЧЕНИ В ПРИЛОЖЕНИЕ I
НА ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС,
КОИТО ВЕРОЯТНО СЕ СРЕЩАТ
В БЪЛГАРИЯ**

Снимка на корицата:

Червен божур, © Пламен Иванов

Издават

Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и Инициатива за присъединяване към Европейския съюз

Автори на доклада

Добромира Димова

Росен Цонев

София, 2004

<u>ЛЕГЕНДА</u>	4
<u>COASTAL AND HALOPHYTIC HABITATS</u>	5
<u>OPEN SEA AND TIDAL AREAS</u>	5
<u>ATLANTIC AND CONTINENTAL SALT MARSHES AND SALT MEADOWS</u>	5
<u>MEDITERRANEAN AND THERMO-ATLANTIC SALT MEADOWS</u>	6
<u>SALT AND GYPSUM SALT STEPPES</u>	6
<u>COASTAL DUNES AND INLAND DUNES</u>	6
<u>SEA DUNES OF THE ATLANTIC, NORTH SEA AND BALTIC COASTS</u>	6
<u>INLAND DUNES, OLD AND DECALCIFIED</u>	7
<u>FRESHWATER HABITATS</u>	7
<u>STANDING WATER</u>	7
<u>RUNNING WATER</u>	8
<u>TEMPERATE HEATH AND SCRUBS</u>	8
<u>SCLEROPHYLLOUS SCRUB (MATORAL)</u>	9
<u>SUBMEDITERRANEAN AND TEMPERATE SCRUB</u>	9
<u>MEDITERRANEAN ARBORESCENT MATORRAL</u>	9
<u>NATURAL AND SEMI-NATURAL GRASSLANDS FORMATIONS</u>	10
<u>NATURAL GRASSLANDS</u>	10
<u>SEMI-NATURAL DRY GRASSLANDS AND SCRUBLAND FACIES</u>	10
<u>SEMI NATURAL TALL-HERB HUMID MEADOWS</u>	11
<u>MESOPHILE GRASSLANDS</u>	11
<u>RAISED BOGS AND MIRES AND FENS</u>	12
<u>SPHAGNUM ACID BOGS</u>	12
<u>CALCAREOUS FENS</u>	12
<u>ROCKY HABITATS AND CAVES</u>	12
<u>SCREE</u>	12
<u>ROCKY SLOPES WITH CHASMOPHYTIC VEGETATION</u>	13
<u>OTHER ROCKY HABITATS</u>	13
<u>FORESTS</u>	14
<u>FORESTS OF TEMPERATE EUROPE</u>	14
<u>MEDITERRANEAN DECIDUOUS FORESTS</u>	15
<u>TEMPERATE MOUNTAIN CONIFEROUS FORESTS</u>	16
<u>MEDITERRANEAN AND MACARONESIAN MOUNTAINOUS CONIFEROUS FORESTS</u>	16
<u>ЛИТЕРАТУРА</u>	17

Легенда

- I. Местообитания, чието национално покритие може да бъде определено над 60% въз основата на експертна оценка.
- II. Местообитания, чието национално покритие може да бъде определено до определена степен на достоверност въз основата на експертна оценка, но по малко от 50-60%
- III. Местообитания, чието национално покритие не може да бъде определено задоволително въз основата на експертна оценка.

3, 22 – номер на литературния източник (вж. Литература)

Coastal and halophytic habitats

Open sea and tidal areas

1110 Sandbanks which are covered by sea water all the time – 11.125, 11.22, 11.31 – Черноморско крайбрежие (Южното и Северното), подводните ливади на *Zostera marina* II

1130 Estuaries – 13.2, 11.2 – Черноморско крайбрежие, но предимно южното. Такива естуари имат Ропотамо, Велека, Резовска река. I

1140 Mudflats and sandflats not covered by sea water at low tide – 14. - Някои заливи по Южното Черноморие (Ченгенескеле) и др. Нуждае се от допълнително проучване. I

1150 Coastal lagoons – 21 – Поморийското езеро, Шабленската тузла, Балчишката тузла, Тауклиман, Аркутино, Алепу и др. - I, 63, 64

1170 Reefs – 11.24, 11.25 – Това са обрасли подводни скали с бентосна фауна предимно по Южното Черноморско крайбрежие, но вероятно и по Северното. III

1210 Annual vegetation of drift lines – 17.2 – Чакълести плажове по цялото Черноморие, характерни са за района на Шабла и Дуранкулак. II

1220 Perennial vegetation of stony banks - 17.3 – Разпространени по същите места като предходния хабитат. - II

1240 Vegetated sea cliffs of the Mediterranean coasts with endemic *Limonium* spp. – 18.22 – Созопол, Ахтопол, Маслен нос, Силистар, Резово, Калиакра, Тюленово, Камен бряг и др. II

Atlantic and continental salt marshes and salt meadows

1310 *Salicornia* and other annuals colonising mud and sand – 15.1 – по Южното Черноморие, районите на Бургас, Поморие, Равадиново, Крайморие но и около Варненското езеро и Карталийското блато (Дуранкулак). – III, 34, 38

1340 Inland salt meadows – 15.4 – Разпространени предимно в Тракийската и Тунджанската низини – Айтос, Раднево, Стралджа, Атолово, Кермен, Тънково, селата Младово, Желю войвода, Ковачево (Сливенско), Палаузово, Роза (Ямболско), Опълченец (Старозагорско) и др. – III, 34, 38

Mediterranean and thermo–Atlantic salt meadows

1410 Mediterranean salt meadows (*Juncetalia maritimi*) – 15.5 – Съобщества на приморската дзука по засолен терени край водоемите - Равадиново, Мандра, Варненското езеро, Дуранкулак, Ропотамо. – III, 64

Salt and gypsum salt steppes

1530 Pannonic salt steppes and salt meadows – 15.A1 – Засолени поляни в Карабоазката низина, долината на река Студена в Свищовско и Павликенско. – III, 35, 38

Coastal dunes and inland dunes

Sea dunes of the Atlantic, North Sea and Baltic coasts

2110 Embryotic shifting dunes – 16.211 – Черноморското крайбрежие – Несебър, Созопол, Ропотамо, Дуранкулак, Шабла, Камчия и др. – II, 10, 74

2120 Shifting dunes along the shoreline with *Ammophila arenaria* (white dunes) – Черноморското крайбрежие – Несебър, Созопол, Ропотамо, Дуранкулак, Шабла, Камчия и др. – II, 10, 22, 73, 74

2130 Fixed coastal dunes with herbaceous vegetation (grey dunes) – 16.221 to 16.227
Граничат с предходните и се срещат на същите места като тях. – II, 10, 22, 73, 74

2160 Dunes with *Hippophae rhamnoides* – 16.251 – Вероятно съществува на нос Галата. Нуждае се от допълнително проучване. III

2180 Wooded dunes of the Atlantic, Continental and Boreal region – 16.29 – Камчийския лонгоз и Ропотамо. – II, 74

2190 Humide dune slacks – 16.3=16.31 to 16.35 – Камчийския лонгоз, а вероятно и на други места, където има големи дюнни комплекси. Нуждае се от допълнително проучване. II

Inland dunes, old and decalcified

2340 Pannonic inland dunes –64.71 – Дюни от песъчлив льос в Карабоазката и Свищовско-Беленската низини, вероятно и в района на Арчар, Видинско. III

Freshwater habitats

Standing water

3130 Oligotrophic to mesotrophic standing waters with vegetation of the *Littorelletalia uniflorae* and/or *Isoeto - Nanojuncetea* 22.12 x (22.31 and 22.32) – Някои планински езера с водна растителност. II

3140 Hard oligo-mesotrophic waters with benthic vegetation of *Chara* spp. - 22.11 or 22.15) x 22.44 – Карстови извори в цялата страна със съобщества на харови водорасли. Нуждаят се от проучване. Вероятно такива има в Предбалкана, Врачанската планина. Напр. такива има при Златна Панега, Карлуково, по Деветашкото плато. – III, 84

3150 Natural eutrophic lakes with *Magnopotamion* or *Hydrocharition* – type vegetation - 22.13 x (22.41 or 22.421) - Езера и блата край Дунав и Черноморието – Персински блата, Сребърна, Гарван, Малък Преславец, Шабла, Дуранкулак, стари корита в поречията на Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра, Марица, Тунджа, “азмаци” в Камчийския Лонгоз. – III, 3,54,63,64,73,83

3160 Natural dystrophic lakes and ponds - 22.14 – Драгоманското блато, някои от Смолянските и Чаирските езера, Боянските блата и по-малки езерца вероятно на Витоша, Родопите, Рила и Пирин. – II или III, 54, 63, 64

Running water

3220 Alpine rivers and the herbaceous vegetation along their banks - 24.221 and 24.222 - Всички реки в най-горното си течение в Родопите, Пирин, Рила, Витоша, Централна и Западна Стара планина. II

3260 Water courses of plain to montane levels with the *Ranunculion fluitantis* and *Callitriche-Batrachion* vegetation - 24.4 Водни течения на реки с чакълесто дъно и подводна растителност в цялата страна – напр. Марица, Вит, Чернелка и др. - III

3270 Rivers with muddy banks with *Chenopodium rubri* p.p. and *Bidention* p.p. vegetation – 24.52 – Алувиалните наноси с терофитна, влаголюбива растителност по цялото Дунавско крайбрежие от Видин до Силистра. – III, 60

Temperate heath and scrubs

4030 European dry heaths – 31.2 – Вероятно в този хабитат се имат в предвид термо-атлантическите храстови формирания на *Calluna* и *Erica* в Странджа. - II

4060 Alpine and Boreal heaths – 31.4 - II

31.43 Mountain dwarf juniper scrubs – *Juniperus nana* – Всички високи планини, на които има хвойнови храсталаци. – II, 5, 6, 11, 17, 36, 87, 105, 106, 107

31.46 *Bruckenthalia* heaths – Всички високи планини – предимно в Стара планина, Родопите и Рила. II

31.47 Alpidic bearberry heaths *Mugo-Rhododendretum hirsutum* – предимно Славянка и Пирин, на варовик, но и в Рила, Стара планина, Родопите, Витоша. II

31.4A Mountain avens heaths – *Dryas octopetala* – Петна с доминиране или съдоминиране на сребърник - Рила, Пирин, Славянка, Централна Стара планина. II

31.4A High mountain dwarf bilberry heaths – Храсталаци от боровинка навсякъде във високите планини на България. III

31.4B High mountain green weed heaths – Храсталаци от зановец на мястото на изсечени гори, предимно на Осогово, но и в Рила, Славянка, Родопите, Пирин, Беласица. III

4070 Bushes with *Pinus mugo* and *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*) – 31.5 – Клекови храсталаци във всички високи планини в България – I, 5, 6, 105, 106, 107

4090 Endemo – oro - Mediterranean heaths with gorse – 31.7

31.78 Helleno-Balkan sylvatic *Astragalus* hedgehog-heaths – Ниски полухрастови съобщества с доминиране или съдоминиране на теснолистното клинавче по варовити склонове Пирин, Славянка, Голо Бърдо, Земенската планина. – III, 19, 24

31.7J1. Northern Thracian tragacanth hedgehog heaths - Храсталаци със доминиране или съдоминиране на айтоски и тракийски клин по склоновете в Айтоско, Източна Стара планина, Източни Родопи и вероятно и др. места. – II, 21

Sclerophyllous scrub (matorral)

Submediterranean and temperate scrub

5130 *Juniperus communis* formations on heaths or calcareous grasslands – 31.88 – Хвойнови храсталаци по по-ниските склонове на Витоша, Стара планина, Западните гранични планини и мн.др., предимно в нископланинската част на страната. – III, 36

Mediterranean arborescent matorral

5210 Arborescent matorral with *Juniperus* sp. – 32.131 до 32.136 – Хвойнови храсталаци в места със Средиземноморско влияние - Струмската долина, долината на Места, Източните Родопи. Нуждаят се от допълнително проучване.

32.131 *Juniperus oxycedrus* arborescent matorral – III, 12

32.133 *Juniperus excelsa* and *J. foetidissima* arborescent matorral – II, 55, 52

32.134 *Juniperus communis* arborescent matorral – III

Natural and semi-natural grasslands formations

Natural grasslands

6110 Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the *Alyso-Sedion albi* – 34.11 – Отворени ксеротермни тревни съобщества на варовити терени предимно на терофити в Целия Предбалкан, Врачанската планина, Русенски Лом, Знеполския район, Карнобатско, Бесепарските ридове, и др. райони с пионерни съобщества на варовити терени. – III, 16, 17, 18

6120 Xeric sand calcareous grasslands –34.12 – Тревни съобщества на споени варовити пясъчници – II, Вероятно в района на Провадия, Побитите камъни.

6170 Alpine and subalpine calcareous grasslands - 36.41 to 36.43, 36.37, 36.38 Алпийски и субалпийски варовити пасища – Троянско-Калоферска Стара планина, Пирин и Славянка. – I, 5, 6, 34, 36, 11, 87, 105, 106, 107

36.41 Closed calciphile alpine grasslands

36.42 Wind edge naked-rush swards

Semi-natural dry grasslands and scrubland facies

6210 Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (*Festuco-Brometea*) (*important orchid sites) - 34.31 to 34.34 – Ксеротермните пасища (често вторични) на коило, садина, белизма в Дунавската равнина, Лудогорието, Тракийската низина, Тунджанската равнина, Предбалкана, Знеполския район, Добруджа. – III, 15, 16, 17, 34, 35, 36, 40, 44, 55, 57, 88

6220 Pseudo-steppe with grasses annuals of the *Thero-Brachypodietea* – 34.5 – Едногодишни и смесени тревни съобщества с доминиране или съдоминиране на трахиния в Търновско, Източните Родопи, Петричко, долините на Струма и Места. – III, 34, 37, 95

6230 Species-rich *Nardus* grasslands on siliceous substrate in mountain areas (and submountain areas in Continental Europe) – 35.1, 35.31 – Планински пасища с участието на картъл във всички високи планини – Рила, Витоша, Пирин,

Осогово, Беласица, Родопите, Стара планина, Славянка, Средна гора и др. – II, 5, 11, 34, 35, 36, 46, 80, 105, 106, 407

6240 Sub-pannonic steppic grasslands - 34.315 – Многогодишни калцифилни съобщества на туйести житни и полухрасти по каменисти склонове в Дунавската равнина и Добруджа. – III, 5, 11, 34, 35, 36, 46, 80, 88

6250 Pannonic loess steppic grasslands – 34.91 – Първично степна растителност върху лъсови почви в Дунавската равнина – Плевенско, Врачанско, Видинско, Монтанско и Търновско. – III, 34

Semi natural tall-herb humid meadows

6410 Molinia meadows on calcareous, peaty or clayey-silt-laden soils (*Molinia coerulea*) – 37.31 – Мочурни съобщества на молиния и дешампсия в понижения и край торфища на Витоша, Рила, Стара планина, Родопите, Пирин и др. – III, 34,35, 106

6420 Mediterranean tall humid herb grasslands of the *Molinio-Holoschoenion* – 37.4 Хигрофилни съобщества по Черноморието - замочурени ливади край езерата и лагуните - III

6430 Hydrophilous tall herb fringe communities of plain and mountain to alpine levels – 37.7 и 37.8 – Високотревни (алтихербозни) хигрофилни съобщества по бреговете на реките и потоците. – 34, 104, 105, 106, 107

37.7 *Glechometalia hederaceae* and *Convolvuletalia sepium* – Ивици от алтихербозна растителност край реките в по-ниските части на планините III

37.8 – *Betulo-Adenostiletea* – Ивици от алтихербозна растителност край потоци и реки в по-високите части на планините - II

6440 Alluvial meadows of river valleys of the *Cnidion dubii* – 37.23 – Ивици от хигрофилна растителност в долините на реките в равнините III

Mesophile grasslands

6510 Lowland hay meadows (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) – 38.2 – Мезофилни ливади от ниските части на страната – наредко, предимно в котловините – Софийска котловина (Богров и др.), Самоковско (Палакария),

Кюстендилско, Пернишко, Пловдивско (Граф Игнатиево и др.), Свищовско (Студена река), Стралджанската котловина, Драгоман и Алдомировци, край река Бели Лом в Разградско, Русенско и Търговищко, както и във Видинско и Белоградчишко. II или III 1, 4, 27, 29, 34, 40, 42, 43, 46, 48, 49, 50, 59, 65, 75, 76, 77, 92, 98, 99, 100, 101

6520 Mountain hay meadows – 38.31 – Сенокосни планински мезофилни ливади на Витоша, Рила, Пирин, Западни Средни Родопи, Западна и Средна Стара планина – II или III, 34

Raised bogs and mires and fens

Sphagnum acid bogs

7140 Transition mires and quaking bogs – 54.5 Торфища на Витоша, Рила, Западна Стара планина, Западни и Средни Родопи – II, 89, 104, 106, 107

Calcareous fens

7210 Calcareous fens with *Cladium mariscus* and species of the *Caricion davallianae* – 53.3 – Съобщества на режеш кладрум в Садово, с. Ясен (?Ямболско), в периферията на блатата по Черноморското крайбрежие на засолен почви. - III

7220 Petrifying springs with tufa formation (*Cratoneurion*) – 54.12 – В цялата страна, на места кавернозни варовици напр. по Деветашкото плато и др. Това са малки извори на твърда вода, доминирани от “кафяви мъхове”. III, 84

7230 Alkaline fens – 54.2 Торфища и мочурища на варовик – II, Южен Пирин.

Rocky habitats and caves

Scree

8110 Siliceous scree of the montane to snow level (*Androsacetalia alpinae* and *Galeopsetalia ladanae*) – 61.1 Силикатни сипеи в алпийската и субалпийската зона на високите планини - Витоша, Рила, Средна Стара планина и др. – II или III

8120 Calcareous and calcshist screes of the montane to alpine levels (*Thlaspietalia rotundifoliae*) – 62.2 – Варовити сипеи в алпийската и субалпийската зона на високите планини – Пирин, Стара планина (Козята стена и др.) – II или III

Rocky slopes with chasmophytic vegetation

8210 Calcareous rocky slope with chasmophytic vegetation – 62.1 – (62.15, 62.1B)

Варовикови скали и скални стени и венци в планините и ниските части на страната – Предбалкана, Русенски Лом, планините и възвишенията в Знеполието, Никополско, Врачанската планина, Източна Стара планина, Родопските предпланини и др. – III, 16,17,88

8220 Siliceous rocky slope with chasmophytic vegetation – 62.2

Силикатни скали и силикатни склонове във всички планини и хълмисти равнини в България – Рила, Беласица, Стара планина, Родопите (особено Източните), Пловдивските тепета, Свищовско-Сухиндолските базалтови могили, Странджа, Сакар и др. - III

8230 Siliceous rock with pioneer vegetation of the *Sedo-Scleranthion* or of the *Sedo albi-Veronicion dillenii* – 62.42

– Асоциира се с предходния хабитат и се среща по същите места. III

8240 Limestone pavements – 62.3

– Асоциира се с хабитат 8210 и се среща по същите места. – III, 16,17,88

Other rocky habitats

8310 Caves not open to the public – 65 – Пещери в цялата страна. - I

8330 Submerged or particularly submerged sea caves – 12.7, 11.26, 11.294

– Пещери по Черноморието - Тауклиман, Калиакра, Тюленово, Маслен нос, Резово, Кастрич. – III

Forests

Forests of temperate Europe

9110 *Luzulo-Fagetum* beech forests – 41.12 Планински букови гори на кисели почви, почти лишени от тревен етаж – Рила, Витоша, Беласица, Средна гора, Осогово, Стара планина, Родопите и др. – II или III, 8,32,39,68,71,85,105,106,107

9130 *Asperulo-Fagetum* beech forests – 41.13 Планински букови гори на неутрални почви, с по-богат тревен етаж от неморални мезофити – Рила, Пирин, Витоша, Беласица, Осогово, Средна гора, Стара планина, Родопите и др. - II или III 8,32,39,68,71,85,105,106,107

9140 *Medio-European subalpine beech woods with *Acer* and *Rumex arifolius** – 41.15 Субалпийски букови гори. Вероятно на малки площи се срещат във всички планини близо до горната граница на гората. - II или III, 8, 32, 39, 68, 71, 85, 105, 106,107

9150 *Medio-European limestone beech forests of the *Cephalanthero-Fagion** – 41.16 Планински букови гори на варовити почви с по-изразена ксерофитност, разпространени в Стара планина, Славянка. - II или III, 8, 32, 39, 68, 71, 85, 105, 106, 107

9170 *Galio-Carpinetum* oak hornbeam forests – 41.261 Габъррови и горунови гори от горуновия пояс във всички планини в България – Рила, Пирин, Витоша, Средна гора, Родопите, Стара планина, Беласица, Осогово и др. – I, 8,32,85,105,106,107

9180 *Tilio-Acerion* forests of slopes, screes and ravines 41.4 Гори по склонове, почесто на варовик във всички планини и предпланини – Стара планина, Предбалкана, Рила, Витоша, Родопите, Беласица. - II или III , 8, 32, 85, 105, 106, 107

91D0 Bog woodland 44.A1 to 44.A4 – Дървесна растителност в крайнините на торфищата във всички планини, където те са разположени в горската зона – Витоша, Рила, Родопите и др. – I или II, 8

91E0 Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior*, *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae* – 44.3, 44.2 and 44.13 – Лонгозните и крайречни

заливаеми гори с доминиране на върби, тополи, полски ясен, елша - по Дунав и островите, Искър, Вит, Тунджа, Камчия, Ропотамо, Батова река и мн. др. – II, 8,62,71,73,81,85,86,102

91F0 Riparian mixed forests of *Quercus robur*, *Ulmus laevis* and *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* or *Fraxinus angustifolia*, along the great rivers (*Ulmenion minoris*) – 44.4 – По-сухи крайречни гори предимно от летен и дръжкоцветен дъб – т.нар. “Ормани” и “Елии” – остров Вардим, “Генчов орман”, около Левски, селата Градище, Божурица, Бацова махала, Трънчовица (Плевенско), Айтоската и Туловската кория, Старозагорското поле, с. Безводица (Добричко). – II, 8,17,85,86

91G0 Pannonic woods with *Quercus petraea* and *Carpinus betulus* – 41.2B, 41.266, 41.267 – Мезофилни гори предимно в равнинните части на страната в каньони и долини – Лудогорието, Русенски Лом, Предбалкана (Ловешко, Плевенско (Кайлъка), Търговишко и др. места в Северна България. II

91H0 Pannonian woods with *Quercus pubescens* – 41.7374 – Ксеротермни гори по склоновете и билата на варовиковите възвишения и каньони на Предбалкан, Дунавска равнина (Плевенско и Никополско), Лудогорието. – II, 8,85,86

91I0 Euro-Siberian steppic woods with *Quercus* spp. – 41.7A – Ксеротермните дъбови гори на цер и цер и благун в равнините на Северна България – Видинско, Монтанско, Врачанско, Плевенско, Търновско, Русенско и Лудогорието. Вероятно в тази група трябва да се включат и горите в Старозагорското поле. – II, 88,33,62,67,85,86

Mediterranean deciduous forests

9260 *Castanea sativa* woods – 41.9 – Кестенови съобщества в районите на Берковица, Беласица, Славянка, село Брежани. I, 8,61

9270 Hellenic beech forest with *Abies borisi-regii* – 41.1A Смесени елово-букови гори в Рила и Родопите и по-малко в Пирин, Славянка и Беласица. – III, 8,2

9280 *Quercus frainetto* woods – 41.1B, 41.19, 41.A1 Гори на благун, цер и мизийски бук в Предбалкана, Лудогорието и Източна Стара планина. – II, 8,17,18,69,70,85,86

92A0 *Salix alba* and *Populus alba* galleries – 44.141, 44.6 Крайречни галерии от върби и тополи по Струма, Места и Източни Родопи. – II, 8

92C0 *Platanus orientalis* and *Liquidambar* woods – 44.71 и 44.72 – Чинарови гори в поречието на Струма, Места, Чая и Арда. – II, 8

Temperate mountain coniferous forests

9410 Acidophilous *Picea* forests of the montane to alpine levels (*Vaccino-Piceetea*) – 42.21 до 42.23 – Всички смърчови гори в планините – Рила, Пирин, Родопите, Стара планина. – I, 8, 53,66,85,97,105,106,107

Mediterranean and Macaronesian mountainous coniferous forests

9530 (Sub) Mediterranean pine forests with endemic black pines – 42.61 до 42.66 - 8,13,25,26,66,85

42.66 Palla's pine forests – Всички естествени черноборови гори в Западна и Средна Стара планина, Знеполски район, Западни Гранични планини, Славянка, Пирин, Рила и Родопите. I

9560 Endemic forests with *Juniperus spp.* – 42.A3 – Grecian juniper woods (*Juniperetum excelsae*) - Горите от дървовидна хвойна в Кресненската клисура и при Кричим и Асеновград. II

Литература

1. Аврамова, Х, 1956. Фитоценологически изследвания на някои ливади в Софийско. Известия на Ботаническият институт, V : 191-223
2. Андреев, Н, Николов, В., 1985. Ендемични и реликтни таксони и растителни съобщества в биосферния резерват “Червената стена”. В : Сборник доклади : Международен симпозиум по опазване на природните територии и съдържащия се в тях генетичен фонд” по проект 8-МАВ, Благоевград 23-28 септември 1985, I, София : 88-96
3. Баева, Г., 1995. Промени в растителността на биосферния резерват “Сребърна” за периода от 1988 до 1993 година. В: Сборник Юбилейна научна конференция “100 години от рождението на акад. Б. Стефанов”, II, София : 63-65
4. Беневски, М., Ганчев, С., 1960. Торене и варуване на естествените ливади в Самоковско. Научни трудове на ЦНИИПА “Н. Пушкиров”, 6, 191-149
5. Бондев, И., 1966. Високопланинска растителна покривка на Берковска и Чипровска планина. Известия на Ботаническият институт, XVI : 79-164
6. Бондев, И., 1973. Едификатори и доминанти в растителната покривка на България. В: Втора Национална Конференция по ботаника, София: 199-212
7. Бондев, И., 1985. Растителни формации на Верила планина. В: Доклади на Националната студентска конференция с международно участие по изследване на екосистемите и опазване на природната среда, Май 1985, София: 59-64
8. Бондев, И., Йорданов, Д., 1973. Карта на горите. В: Гълъбов, Ж. (ред.), Атлас на Народна Република България. София : с. 90.
9. Бондев, И., Николов, В., 1979. Растителната покривка в дефилето на р. Искър между Плана и Лозенска планина, Фитология, 13 : 3-30
10. Бондев, И., Велчев, В., 1982. Псамофитната растителност у нас и проблеми на нейното опазване. В: Национална теоретична конференция по опазване и

- възпроизводство на обкръжаващата среда, 1-5 11. 1982, Слънчев бряг, I, София : 80-84
11. Бондев, И., Любенов, М., 1983. Основни закономерности в разпределението на растителните асоциации в Софийска Стара планина. В: Сборник на III Национална Конференция по ботаника, София : 377-385
 12. Бондев, И., Велчев, В., 1984. Екологични особености участие на грипата (*Phyllirea latifolia* L.) в растителната покривка на България. В: Сборник Съвременни теоретични и приложни аспекти на растителната екология, I, София : 106-116
 13. Бондев, И., Любенова, М., 1985 Растителността на резервата “Борово” в Източни Родопи В : Сборник доклади : Международен симпозиум по опазване на природните територии и съдържащия се в тях генетичен фонд” по проект 8-МАВ, Благоевград 23-28 септември 1985, I, София : 142-147
Бондев, И., Любенова, М., 1985 Растителната покривка на резервата “Чамлъка” в Източни Родопи В : Сборник доклади : Международен симпозиум по опазване на природните територии и съдържащия се в тях генетичен фонд” по проект 8-МАВ, Благоевград 23-28 септември 1985, I, София : 71-79
 14. Василев, П., 1983. Ендемични растителни съобщества в планините на България и тяхното опазване. В: Международен симпозиум “Взаимоотношението човек-планински екосистеми”, I, Враца : 84-90
 15. Велчев, В., 1958. Геоботанически бележки върху ливадната растителност в Троянско и Тетевенско. Известия на Ботаническият институт, VI : 49-75
 16. Велчев, В., 1962. Тревната покривка на варовитите терени в района на Драгоман-Беледие хан, Софийско. София : 132 с.
 17. Велчев, В., 1971. Растителната покривка на Врачанска планина. София : 253с.
 18. Велчев, В., Йорданов, Д., Ганчев, С., 1965. Проучване на *Acer monspessulanum* L. в Северозападна България. Известия на Ботаническият институт, XV : 91-113

19. Велчев, В., Василев, П., 1971. Едно съобщество на *Astragalus angustifolius* Lam. в Котленско-Върбишкия дял на Източна Стара планина. Известия на Ботаническият институт, XXI : 77-79
20. Велчев В., Йорданов, Д., Ганчев, С., 1973. Проучване на *Ramonda serbica* Рапс. в България. Известия на Ботаническият институт, XXIV : 139-162
21. Велчев, В., Бондев, И., 1975. Разпространение, еколого-биологични особености и фитоценотична характеристика на *Astragalus aitosis* Ivanisch. В: Сборник в чест на акад. Д. Йорданов, София : 121-156
22. Велчев В., Василев, П., 1976. Еколого-биологично и фитоценотично проучване на пясъчната лилия (*Pancreatium maritimum* L.) в района на Созопол. Фитология, 5 : 3-19
23. Велчев, В., Бондев, И., 1984 Застрашени и редки растителни съобщества в България. В: Сборник Съвременни теоретични и приложни аспекти на растителната екология, I, София : 94-105
24. Велчев, В., Василев, П., 1984 Екология и фитоценотична роля на теснолистния клин (*Astragalus angustifolius* Lam.) в растителността на България. В: Сборник Съвременни теоретични и приложни аспекти на растителната екология, I, София : 125-131
25. Велчев, В., Василев, П., Мешинев, Т., Инджеян, А., 1984. Екологични изисквания и участие в растителната покривка на съобщества на дървовидната хвойна (*Juniperus excelsa* M.B.) в България. В: Сборник Съвременни теоретични и приложни аспекти на растителната екология, I, София : 132-139
26. Власев, В., 1966. Черноборовите гори в България. София : 125 с.
27. Вълев, С., 1953 Естествената растителност и растителните отношения в Ботевградската котловина. Годишник на СУ, Биолого-геолого-географски факултет, XLVII, 1 : 83-131
28. Вълев, С., 1955. Върху някои черти на растителността по източната част на Ржана планина. Известия на Ботаническият институт, IV : 185-233
29. Вълев, С., 1961 Ливадна и пасищна растителност в Ихтиманската котловина. Известия на Ботаническият институт, VIII : 69-88

30. Ганчев, И., 1952. Растителната покривка на Източния дял на Люлин. София : 177 с.
31. Ганчев, И., 1958. Особености в растителността на Огражден планина, долината на Средна Струма и района на Санданско. Известия на Ботаническият институт, VI : 3-42
32. Ганчев, И., 1961 Растителност на Лозенската планина и особености в развитието ѝ. София : 193с.
33. Ганчев, И., 1965. Остатъчни гори в Старозагорското поле и по периферните му хълмове (формиране, сукцесии и флорен анализ). – Известия на Ботаническият институт, XV:5-91
34. Ганчев, И., Бондев, И., Ганчев, С., (ред.), 1964. Растителност на ливадите и на пасищата в България, София : 259с.
35. Ганчев, С., Кочев, Х., 1962. Тревната покривка в долината на р. Студена. Известия на Ботаническият институт, IX : 43-75
36. Ганчев, С., Кочев, Х., 1964. Растителната покривка на безлесната част на Етрополска Стара планина. Известия на Ботаническият институт, XIII : 81-114
37. Ганчев, С., Кочев, Х., 1964. Върху разпространението и фитоценотичната роля на *Brachypodium distachyon* P.S. в Търновско. Известия на Ботаническият институт, XIII : 119-125
38. Ганчев, С., Кочев, Х., Йорданов, Д., 1971. Халофитната растителност в България. Известия на Ботаническият институт, XXI : 5-47
39. Гарелков, Д., 1967. Основни принципи при типологичната класификация на буковите гори в Стара планина. Горскостопанска наука, IV, 1 : 3-20
40. Гарелков, Д., Ангелов, С., 1953 Ливадната и пасищна растителност в извънрилската част на водосборния басейн на язовир “Сталин” и нейната противоерозионна роля. Научни трудове на Научноизследователския институт за гората и ГС, II : 187-214
41. Горунова, Д., Кочев, Х., 1991, 1992 Растителната покривка в басейна на река Чепеларска (Западни Родопи). Фитология, 40, 41, 42 : 3-29, 3-27, 48-65.

42. Делипавлов, Д., 1957. Ливадна растителност в село Равногор, Пещерско. Научни трудове на ВССИ, Пловдив, VI : 247-269
43. Делипавлов, Д., 1962, 1963, 1965. Ливадно-растителни асоциации в поречието на река Стряма. Научни трудове на ВСИ, Пловдив, Агрономически факултет, 12,1; 12,1; 14,1 : 297-312 ; 93-112; 43-52
44. Делипавлов, Д., Щерева, Р., Фудулов, Д., Костов, К., 1961. Проучване състава на основните типове пасища в равнинната част на Добруджа. Известия на Добруджанския НИИ – Толбухин, I : 144-147
45. Димитров, Д., 1938. Естествената дървесна и храстова растителност по Пловдивските тепета. Лесовъдска мисъл, VII, 1 : 144-147
46. Димитров, С., 1954. Ливадната растителност в Смолянско-Чепеларския хематуричен район. Научни трудове на ВССИ, Пловдив, I : 181-218
47. Димитров, С., 1959. Развитие на тревната покривка върху прелозите на различни почвени типове в района на селата Голямо Конаре, Ягодово и Белозем, Пловдивско. Научни трудове на ВССИ, Пловдив, VI : 215-245
48. Дочева- Попова, Р., 1950. Геоботанически очерк на разливите на река Искър – Софийско. Годишник на СУ, Природо-математически факултет, XLVI, 3 : 251-237
49. Дражева, Л., 1963. Хигрофитна и мезохигрофитна растителност, разпространена по течението на река Палакария. Известия на Ботаническият институт, XII : 203-223
50. Дражева-Геранлиева, Л., 1990. Многогодишна динамика на проективното покритие в различни ливадни фитоценози в Самоковската котловина. Годишник на СУ, Биологически факултет, 80, 2 : 95-113
51. Дражева, Л., Симеоновски, М., 1974. Ливадна и пасищна растителност по поречието на р. Блато в Софийско (Софийско поле). Годишник на СУ, 66, 2 : 1-23
52. Евстатиева, Л., Василев, П., 1995. Върху разпространението, екологичните особености и фитоценологичната роля на сирийския чай (*Sideritis syriaca* L.) в България. В: Сб. Юбилейна научна конференция “100 години от рождението на акад. Б. Стефанов”, II, София : 181-186

53. Захариев, Й., 1934. За естествените находища на иглолистните в Осоговската планина. Известия на Българското ботаническо дружество, VI : 10-35
54. Йорданов, Д., 1931. Фитогеографски изучавания на блатата в България във връзка с висшата им растителност. Част I – вътрешни блата. Годишник на СУ, Физико-математически факултет, 27, 3 : 75-15
55. Йорданов, Д., 1936. Върху разпространението на степната растителност в България - Сборник на БАН, XXXII : 105с.
56. Йорданов, Д., 1944. Растителните отношения на Сакар планина, Манастирските височини, Свети Илийските височини и Бакаджиците. Годишник на СУ, Физико-математически факултет, XL, 3 : 267-394
57. Киряков, К., Димитров, С., Делипавлов, Д., 1955. Ливадната и пасищната растителност в ДЗС “В. Коларов” – Коларовградско, Научни трудове на ВССИ “В. Коларов” – Пловдив. III : 35-50
58. Китанов, Б., 1982. Изучаване на растителността по южната част на планината Огражден във връзка с нейните растителни ресурси, тяхното запазване и възстановяване. Годишник на СУ, Биологически факултет, 73, 2 : 59-76
59. Кожухаров, С., 1961. Растителността на ливадите и пасищата във високопланинския район на с. Батак, Пещерско, Западни Родопи. Известия на Ботаническия институт, VIII : 89-112
60. Колев, И., 1964. Фитоценотични особености на синантропните растения в България – бурени. - Научни трудове ВСИ, Агрономически факултет, серия Растениевъдство, XIV (XLII): 77-90
61. Кочев, Х., 1973. Геоботанични и фитоклиматични изследвания на кестеновите гори в района на Берковица (Западна Стара планина). Известия на Ботаническия институт, XXIV : 31-69
62. Кочев, Х., 1976. Растителната покривка на района между реките Батова и Двойница, Варненско, София : 119с.
63. Кочев, Х., 1982. Състояние на растителността във влажните зони по Южното Черноморско крайбрежие, изменение и опазване. В: Национална теоретична

- конференция по опазване и възпроизводство на обкръжаващата среда, Слънчев бряг, I, София : 293-298
64. Кочев, Х., Йорданов, Д., 1981. Растителността на водоемите в България. Екология, охрана и стопанско значение, София : 183с.
65. Кочев, Х., Церовска, Л., 1994. Първична продукция на асоциация *Festuca pratensis* в Ловешки район. Екология, 26 : 9-17
66. Лазаров, И., 1995. Фитоценологично изследване на иглолистните гори в Осоговската планина. В: Сборник Юбилейна научна конференция “100 години от рождението на акад. Б. Стефанов”, II, София : 27-29
67. Лалова, Й., 1994. Първична продуктивност на представителни горски асоциации в Северозападна България. Наука за гората, 2 : 10-19
68. Маринов, М., Недялков, С., Наумов, З., 1961. Буковите гори в България. София : 232с.
69. Маринов, М., Наумов, З., 1964. Типологична класификация на дъбовите гори в Източна Стара планина. Горскостопанска наука, I, 1 : 5-23
70. Маринов, М., Бъчваров, Д., Петков, П., Ангелов, С., 1966. Типологична характеристика на дъбовите гори в Източните Родопи. Горскостопанска наука, IV, 5 : 17-23
71. Маринов, М., Факиров, В., 1977. Растителност на Дунавските острови с оглед класификацията на заливните земи според продължителността на заливането им. Горскостопанска наука, XIV, 6 : 11-18
72. Маринов, М., Стоянова, Н., Попов, Г., Стипцов, В., 1987. Еколого-фитоценологична характеристика на буковите гори в горния планински пояс на Средна Стара планина. Горскостопанска наука, XXIV, 6 : 10-19
73. Мешинев, Т., Василев, П., Инджеян, А., 1982. Растителността на народния парк “Ропотамо”. В: Сборник Национална теоретична конференция по опазване и възпроизводство на обкръжаващата среда, Слънчев бряг, I, София : 94-98
74. Мешинев, Т., Велчев, В., Петрова, А., Апостолова, И., Василев, П., 1994. Флора и растителност на пясъчните дюни в района на туристическия

комплекс “Слънчев бряг”. (Flora and vegetation of the dunes in the Sunny Beach Resort) София: 59с.

75. Недева, Д., 1964. Ливадни и пасищни асоциации и типове във водосборния басейн на р. Вит в района на Малка Бистрица-Тетевен-Рибарица. Растениевъдни науки, I, 7 : 75-96
76. Недева, Д., 1973. Ливадни и пасищни съобщества и условията за тяхното развитие във водосборния басейн на Софийската котловина. Научни трудове на СА “Георги Димитров”, серия “Растениевъдство”, XXIV : 359-419.
77. Недева, Д., 1983. Сезонна изменчивост на ливадна растителност в района на Баня. В: Сборник на III национална конференция по ботаника, София : 449-456
78. Николова, Е., Александрова, М., 1983. Растителната покривка на Сакар планина като основа на развъждане на сакарската овца. “Взаимоотношението човек-планински екосистеми”, I, Враца : 57-63
79. Панова, Е., Бондев, И., 1985. Растителността на Висляр планина. В: Доклади на Националната студентска конференция с международно участие по изследване на екосистемите и опазване на природната среда, Май 1985, София: 23-29
80. Пенев, И., 1950. Тревен състав на пасищата в Западна Стара планина (Берковски Балкан). Сборник на опитната високопланинска опитна станция, 1 : 45-89
81. Пенев, И., 1984. Лонгозните гори по Българското Черноморско крайбрежие. Годишник на СУ, 74 : 113-129
82. Пенев, Н., 1938. Иглолистната растителност на Плана планина. Лесовъдска мисъл, VII, 2: 89-114, 206-224
83. Петков, С., 1938. Водната растителност и отводняването на Девненско-Султанларската блатна низина и важността им за последната. Списание БАН, LVII : 43-85
84. Петков, С., 1943. Растителността на пещерите, понорите и понорните блата на някои обширни скални варовити (карстови) области в България. . Списание БАН, LXVIII, 33 : 109-108

85. Радков, И., 1963. Горски фитоценози и типове гора в България, София : 216с.
86. Радков, И., Минков, Й., 1963. Дъбовите гори в България, Варна : 256с.
87. Русакова, В., Генова, Е., 1991. Фитоценологични и екологични особености на мечото грозде (*Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng.) в някои райони на България. Фитология, 39 : 33-53
88. Станев, С., 1977. Геоботанична характеристика на някои специфични съобщества специфични за Бесепарските ридове. Фитология 6, 7 : 16-31, 25-50
- Станев, С., 1979, 1980. Тревистата растителност на Бесепарските ридове, I, Известия на музеите от Южна България, 5, 6, Пловдив : 9-31, 19-51
- Станев, С., 1986. Дървесната и храстова растителност на Бесепарските ридове. Фитология, 32 : 19-69
89. Стефанов, Б., Йорданов, Д., 1931. Материали за проучването на торфената растителност в Западните Родопи (Доспатската планина). Годишник на СУ, IX, Агрономо-лесовъдски факултет., V : 33-70
90. Стоянов, Н., 1921. Флористични материали от Беласица. Годишник на СУ, 15-16, Физико-математически факултет, 3 : 1-132
91. Стоянов, Н., 1921 Върху растителност на Али-Ботуш. Годишник на СУ, 17, Физико-математически факултет, 2 : 1-35
92. Стоянов, Н., 1928. Принос към изучаването на ливадната растителност в България. Растителност на Драгалевските ливади. Годишник на СУ. Агрономо-лесовъдски факултет, VI : 129-164
93. Стоянов, Н., 1935. Бележки върху растителността на бившия Кюстендилски окръг. Сборник на БАН, 30, Клон природно-математически, 14 : 3-15
94. Стоянов, Н., 1941. Опит за характеристика на главните фитоценози в България. Годишник на СУ, Физико-математически факултет, XXXVII, 3, естествена история : 93-194
95. Стоянов, Н., Ахтаров, Б., 1951. Ефемерни растителни съобщества в южните ни райони. Известия на Ботаническия институт, II : 49-69

96. Стоянов, Н., Китанов, Б., Велчев, В., 1955. Геоботанически изследвания в Южна Добруджа. В: Сборник на експедицията по полезащитните пояси в Добруджа през 1952 г., София : 59-123
97. Тамамджиев, Л., 1936 Бележки върху иглолистната растителност на Средна гора. Лесовъдска мисъл, V, 2 : 1-18
98. Христов, М., 1948. Изследвания върху ливадите в Берковско. Годишник на СУ, Агрономически факултет, XXVI, 1 : 1-36
99. Христов, М., 1950. Растителен състав и стопанска дейност на тревната покривка на ливадите в Ботевградска и Пирдопска околия. Годишник на Селскостопанската академия “Георги Димитров”, Агрономически факултет, XXVIII, 1 : 173-199
100. Христов, М., 1953. Принос към проучването на естествените ливади у нас. Растителен състав на ливадите в Карловско и Казанлъшко. Научни трудове на ВСА “Георги Димитров”, I : 123-132
101. Христов, М., Георгиев, Г., Москов, И., 1964. Характеристика на ливадите и пасищата в Михайловградски окръг. Научни трудове на ВСИ, Агрономически факултет, серия Растениевъдство, XIV (XLII) : 59-68
102. Цанов, Ц., 1992. Заливните гори по Дунавското поречие на България. София : 153 с.
103. Rusakova, V., Vitkova, A., 1995. Phytocoenological characteristics of *Ruta graveolens* L. in Bulgaria. Phytologia Balcanica, I : 39-55
104. Roussakova, V., 2000. Vegetation alpine et sous alpine superieure de la Montagne de Rila (Bulgarie). - Braun-Blanquetia, 25, Camerino.
105. План за управление на НП “Централен Балкан”
106. План за управление на НП “Рила” и ПП “Рилски манастир”
107. План за управление на ПП “Витоша”